

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PODSTATNÁ JMÉNA

VY_32_INOVACE_01

- ◉ Autor: R. Mikšíková
- ◉ Období vytvoření: prosinec 2011
- ◉ Ročník: 5.
- ◉ Vzdělávací oblast: ICT _ Jazyk a jazyková komunikace, Český jazyk
- ◉ Způsob použití ve výuce: Prezentace obsahuje přehled učiva o podstatných jménech. Představuje mluvnické kategorie podstatných jmen a jejich určování.

Podstatné jméno:

je ohebný slovní druh, který označuje názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů. Je hlavním (i když ne jediným) slovním druhem.

PODSTATNÁ JMÉNA JSOU:

1.konkrétní - označují názvy osob, zvířat a věcí, dále se dělí na:

obecná - například: *novinář, pes, země, řeka, město, auto,*

vlastní - například: *Jan, Praha, Škoda, Alík, Plzeň, Hradec Králové,*

2.abstraktní - vyjadřují názvy vlastností, dějů, činností a stavů :*čin, zvědavost, láska, krása, mytí*

U PODSTATNÝCH JMEN URČUJEME:

- Rod
- Číslo
- Pád
- vzor

ROD

- ◉ *Mužský* (ten) M- životný (pes, člověk, sněhulák)
- ◉ *Mužský* (ten) M- neživotný (vlak, svetr, hmyz)
- ◉ *Ženský* (ta) Ž- vesnice, kaluž, sestra, past
- ◉ *Střední* (to) S- pole, kotě, mýdlo, sněžení

ČÍSLO

- ◉ *Jednotné* (j)- stůl, tele, houpačka, soused, oko
- ◉ *Množné* (mn)- stoly, telata, houpačky, sousedé, oči

PÁD

- ⊙ 1. pád *KDO, CO*
- ⊙ 2. pád bez *KOHO, ČEHO*
- ⊙ 3. pád ke *KOMU, ČEMU*
- ⊙ 4. pád vidím *KOHO, CO*
- ⊙ 5. pád *OSLOVUJEME, VOLÁME*
- ⊙ 6. pád o *KOM, ČEM*
- ⊙ 7. pád s *KÝM, ČÍM*

VZOR

Vzory podstatným jmen jsou rozděleny do tří skupin podle rodu.

- ⊙ Vzory **mužské** - pán, hrad, muž, stroj, předseda, soudce
- ⊙ Vzory **ženské** - žena, růže, píseň, kost
- ⊙ Vzory **střední** - město, moře, kuře, stavení

MLUVNICKÉ KATEGORIE

Rod, číslo, pád a vzor jsou mluvnické kategorie podstatných jmen.

Úkol: Urči mluvnické kategorie podstatných jmen ve větě.

Loupežníci vylezli ze svého temného doupěte.

Loupežníci - M, mn, 1, pán

Doupěte - S, j, 2, kuře